

ANONİM ŞİRKETLERDE KURULUŞ HALKA ARZ VE TASFİYE İŞLEMLERİ

Uğur BÜYÜKBALKAN
TÜRMOB Genel Sekreteri

ÇHÖÇŞ1. ANONİM ŞİRKETLERİN KURULUŞ İŞLEMLERİ

Anonim Şirketler en az 5.000.000.000.-TL sermaye ve en az 5 haki-ki veya hükmi şahıs ile kurulabilen sermaye şirketleridir.

Anonim Şirket, bir ünvana sahip, esas sermayesi muayyen ve eşit paylara bölünmüş olan ve borçlarından dolayı yalnız mamelekiyle mesul bulunan şirkettir. Ortakların mesuliyeti taahhüt etmiş oldukları sermaye payları ile , mahduttur. Türk Ticaret Kanununa göre anonim şirketler iki şekilde kurul-maktadır.

- a. Ani surette kuruluş
- b. Tedrici surette kuruluş

1.1. ANONİM ŞİRKETLERİN ANİ KURULUŞLARI ANA SÖZLEŞMENİN HAZIRLANMASI VE NOTERDE TASDİK ETTİRİLMESİ

Kurucular tarafından ana sözleşmeye yazılması gereken hususlar T.T.K.nın 279. maddesinde izah edilmiştir.

Bu maddeye göre:

Esas mukavelenin yazılı şekilde yapılması ve bütün kurucuların imzalarının noterden tasdik ettirilmiş bulunması şarttır.

Esas mukaveleye aşağıdaki hususlar yazılır:

1. Şirketin ticaret ünvanıyla merkezinin bulunacağı yer;
2. Şirketin maksadıyla mevzuunu teşkil eden muamelelerin nev-i ve mahiyeti,
3. Şirketin esas sermayesinin miktarı ve her payın itibari kıymeti, ödeme suret ve şartları;
4. Paradan başka sermaye olarak konan haklar ve mallarla bunla-ra mukabil verilecek hisse senetlerinin miktarı ve mevcut işletmenin veya bazı ayınların devir alınması bahis mevzuu olduğu takdirde onun bedeli ve kurucular tarafından şirketin kurulması için şirket hesabına satın alınan diğer şeylerin bedelleriyle şirketin kurulması hususunda hizmetleri görülenlere verilmesi gereken ücret veya tahsisat yahut mükafatın miktarı;
5. Kurucularla idare meclisi azalarına ve diğer kimselere şirket kazancından sağlanacak hususi menfaatler;
6. Şirket işlerini idare ve murakabe ile mükellef olanların ne suretle seçilecekleri ve bunların hak ve vazifeleri ve imza koymaya salahiyyetli olanlar.
7. Umumi heyetlerin ne suretle davet edileceği; toplantıların vakti ve rey verme ile müzakere icrası ve karar verilmesi hususlarının tabi olduğu kayıt ve şartlar;
8. Şirket bir müddet ile tahdit edilmişse bu müddet;
9. Şirkete ait ilanların ne suretle yapılacağı;

10. Ani kuruluş halinde her ortağın taahhüt ettiği sermayenin ne-vi ve pay miktarı;

1.2. KURUCULAR

Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip, reşit olan her hakiki ki-şi kurucu ortak olabilir. Ancak devlet memurları ve medeni haklar-dan yoksun bulunanlar kurucu ortak olamazlar. Mümeyyiz olmayan-larla, küçükler ve mahcurların medeni hakları kullanma yetkileri olmadığından bunlar, bu haklarını ancak kanuni temsilcileri vasıtası ile kullanabilirler. Tüzel kişiler ve yabancılar da belli şartları yerine getirmek kaydı ile kurucu olabilirler.

Anonim Şirketler en az 5 hakiki veya hükmi şahıs tarafından kurulabilmektedir. Şirketin kuruluşu sırasında bulunması gereken en az 5 ortak, şirketin devamı süresince de muhafaza edilmelidir. T.T.K.nın 434/4 maddesine göre ortak adedinin 5'den aşağıya düşmesi infisah sebebi olarak kabul edilmiştir.

Türk Ticaret Kanununun bu emredici hükmüne rağmen T.T.K. 435. madde yolu ile arızı olarak ve belli şartlarla ortak adedinin asga-ri sınırdan aşağıya düşmesi durumlarında şirket fâaliyetine devam edebilmektedir. T.T.K. 435'deki hüküm şu şekildedir:

"Şirketin tescilinden sonraki hakiki pay sahiplerinin sayısı beşten aşağı düşer veya şirketin kanunen lüzumlu organlarından biri mev-cut olmaz yahut umumi heyet toplanmazsa, pay sahiplerinden veya şirket alacaklılarından birinin yahut Ticaret Vekaletinin talebi üzerine mahkeme şirketin durumunu kanuna uygun hale ifrağ için münasip bir müddet tayin eder ve buna rağmen durum düzelmezse şirketin feshine karar verir."

1.3. YÖNETİM KURULU VE SÜRESİ

Anonim şirketlerin ani surette kuruluşlarında yönetim kurulu üyeleri ana sözleşme ile tespit edilirler, yönetim kurulu üyeleri en az 3 kişi olabilir. Yönetim kurulu pay sahibi ortaklardan veya pay sahibi olan hükmi şahsın temsilcisi olan hakiki şahıslardan oluşur (T.T.K: 312) Faaliyet dönemi içerisinde yönetim kurulu üyelerinde bir azalma olduğu takdirde, yönetim kurulu kanuni şartları haiz bir kişiyi geçici olarak seçip ilk toplanacak genel kurulun onayına arz eder. Bu şekil-de seçilen yönetim kurulu üyesi ilk genel kurul toplantısına kadar görev yapabilir (T.T.K. 315)

Kuruluşta düzenlenen ana sözleşmenin yönetim kurulu ve süresi maddesinde yönetim

kurulu üyelerinin adedi "en az 3 kişi" tabiri ile düzenlenebilir. Bu durumda genel kurul kararı ile yönetim kurulu üyeliği adedinin şirketin ihtiyaçlarına göre artırılması imkanı yaratılmış olur. Yönetim Kurulu üyelerinin görevlerinden alınması ancak genel kurul kararı ile olabilir (T.T.K. 316).

1.4. GÖREV SÜRESİ

Yönetim kurulu üyeleri en çok üç yıl için seçilebilirler. Kuruluş sırasında düzenlenen ana sözleşmede yönetim kurulu üyelerinin kaç yıl için seçildikleri belirtilmelidir.

1.5. ŞİRKETİ TEMSİL VE İLZAM

Ana Sözleşmenin bu maddesinde şirketin üçüncü şahıslar nezdinde temsil ve ilzam ediliş şekli düzenlenecektir. Bu görev yönetim kurulunun tamamına verilebileceği gibi, bir yönetim kurulu üyesine de verilebilir veya şirket çift imza ile yönetilebileceği gibi bu yetki tek imzaya da verilebilir. Aile şirketlerinde veya tek kişinin payların çoğunluğuna sahip olduğu şirketlerde tek imza, muamelelerin yürütülmesi bakımından rahatlık vermektedir.

Ancak şirketi temsil ve ilzam edecek imzaların adedinin ve yetkilerinin neler olacağına ana sözleşmede tespiti yerine bu konuyu yönetim kurulunun yetkisine bırakmak şirket faaliyetlerinin pratik şekilde halledilmesi için kolaylık sağlayabilmektedir.

1.6. DENETÇİLER

Denetçiler gerek hissedarlar arasından gerekse dışarıdan ilk önce ana sözleşme hükümlerine göre, sonradan genel kurul tarafından beş adetten çok olmamak üzere seçilirler. Ana Sözleşme ile seçilen denetçilerin isimlerinin Ana Sözleşmeye yazılması şarttır.

Şu kişiler denetçi olamazlar;

- Yönetim kurulu üyelerinin usul ve furuu ile eşi ve üçüncü dereceye kadar kan ve sıhrî hısımları,
- Yönetim kurulu üyeleri
- Şirketin memur ve işçileri,
- Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmayanlar

1.7. GÖREV SÜRESİ

Denetçiler Ana Sözleşme hükümlerine göre ilk önce bir yıl için seçilirler. Sonraki genel kurul toplantılarında ise en çok üç yıl için seçilebilirler.

1.8. KURULUŞUN TESCİLİ İÇİN GEREKLİ BELGELER

- a) Dilekçe (Yönetim kurulu tarafından imzalanacak ve dilekçeye eklenen belgeler belirtilecek),
- b) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın onayından geçmiş ana sözleşme (3 nüsha),
- c) Unvan altında noter onaylı imza beyannamesi (3 nüsha),
- d) Sicile verilecek taahhütname,
- e) Şirket sermayesinin binde ikisi tutarında tüketiciyi koruma fonu hesabına Merkez Bankası'na yapılan ödemenin makbuzu,
- f) Kurucu ortakların resimli nüfus cüzdanı sureti (noter onaylı),
- g) Aynı nevinden sermaye koyulmuş ise mahkemeden onaylı bilirkişi raporu ve mahkeme kararı,
- h) Kurucular arasında tüzel kişi var ise kurulacak şirkete iştirak kararı,
- i) Yabancı ortak var ise sermayesini Türkiye'ye döviz olarak getirdiğine dair belge,
- j) T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'ndan alınan yabancı sermaye izin belgesi,
- k) Yabancı ortak gerçek kişi ise pasaport sureti
- l) Oda kayıt beyannamesi.

1.9. MUHASEBE DEFTERLERİNİN ALINMASI VE TASDİKİ

Muhasebe için şu defterler alınır ve noterden tasdik ettirilir:

- 1- Yevmiye defteri .
- 2- Defter-i kebir
- 3- Envanter defteri
- 4- Yönetim kurulu karar defteri
- 5- Ortaklar pay defteri
- 6- Damga pulu defteri
- 7- Demirbaş defteri
- 8- Amortisman defteri

1.10. TASDİK ZAMANI

Şirketin tescil ettirilmesinden önce muhasebe defterlerinin alınıp tasdik ettirilmesi gereklidir. Bunun için son gün Ticaret Sicilinde Şirketin tescil edildiği gündür

1.11. TÜRKİYE TİCARET SİCİLİ GAZETESİNDE İLAN

İlgili Ticaret Sicili Memurluğunca tescil işlemi yapıldıktan sonra Ticaret Sicili Memurluğu tarafından bir yazı ekinde gönderilen belge-ler Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan ettirilir. Bu belgelerin Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilmesinden sonra şirketin kuruluş işlemleri tamamlanmış olur.

Bu ilan şirketin ilgili meslek odasına kaydı sırasında oda (Ticaret Odaları) tarafından yapılabilmektedir.

1.12. VERGİ DAİRESİNE MÜRACAT ZAMANI

Vergi mevzuatımıza göre şirketin tescilinden önce vergi dairesine şirketin kaydının yaptırılması gerekmektedir. Bunun için son gün Şirketin Ticaret Sicili Memurluğu tarafından tescil edildiği gündür.

1.13. VERGİ DAİRESİNE MÜRACAAT

Vergi dairesine müracaat esnasında aşağıdaki bilgilerle şirketin kaydı yaptırılır:

Vergi dairesine verilecek dilekçe veya doldurulacak işe başlama formuna şu belgeler eklenecektir.

- a) Ticaret Sicil Gazetesi ilan makbuzu,
- b) Ana Sözleşme
- c) İmza Sirküleri
- d) İşyeri Kontratı (Noter tasdikli sureti) veya Tapu Fotokopisi.
- e) Yönetim Kurulu üyelerinin Nüfus Suretleri ve İkametgah ilmühaberleri.
- f) S.M.M.M. veya SM ile Yapılan Sözleşme.

Ayrıca vergi dairesi tarafından;

- a) Muhtasar Vergi
 - b) Katma Değer Vergisi
 - c) Damga Vergisi Kaydı
 - d) Vergi Levhası Tasdiki
 - e) Kurumlar Vergisi Kaydı
- Açılır.

1.14. TİCARET SİCİL TASDİKNAMEİNİN ALINMASI

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan çıktıktan sonra bağlı bulunan Ticaret Sicili Memurluğuna başvurularak hazırlanmış olan Ticaret Sicil Tasdiknamesi alınır. Bu belge ilgili odaya kayıt için gereklidir.

1.15. ODAYA KAYIT OLUNMASI

Şirketin kuruluşunun tamamlanıp tescil ve ilan işlemleri bittikten sonra iştigal konusuna göre kayıt olunması gereken meslek odasına kayıt işlemi yaptırılır,

- a) Oda kayıt beyannamesi (Odadan temin edilir)
- b) Ticaret Sicil Tasdiknamesi
- c) İmza Sirküleri
- d) Şirket Ana Sözleşmesi

1.16. SOSYAL SİGORTALAR KURUMUNA BAŞVURULMASI

Kuruluşu tamamlanan şirkette eleman çalıştırılıyor ise eleman çalıştırılmaya başlanıldığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgili S.S.K. şubesine başvurularak sigorta sicil numarası alınır. Doldurulan işyeri bildirgesi ekinde Ticaret Sicili Gazetesi ve imza sirküleri verilir.

1.17. BÖLGE ÇALIŞMA MÜDÜRLÜĞÜNE BAŞVURULMASI

Kuruluşu tamamlanan şirkette eleman çalıştırılmaya başlanıldığı tarihten itibaren 15 gün içerisinde ilgili bölge çalışma müdürlüğüne başvurularak sicil numarası alınır.

1.18. ŞİRKET İMZA SİRKÜLERİ İLE İLGİLİ GİRİŞİMLER

Şirketin kuruluşu tamamlanarak tescil ve ilan işleminin yapılmasından sonra şirketin imza sirkülerinin çıkarılması gerekmektedir., Bunun için şu muameleler yapılır:

- Yönetim kurulu karar defterinde gerekli karar alınır.
- Bu karar ile noterden imza sirküleri çıkarılır.
- Çıkarılan imza sirküleri ve yönetim kurulu karar ile ticaret sicili memurluğuna başvurularak imza sirkülerinin tescil ve ilan işlemi yapılır.
- Tescil edilen imza sirküleri T. Ticaret Sicili Gazetesinde ilan ettirilir.
- İlan edilen imza sirkülerinin yayımlandığı T. Ticaret Sicili Gazetesinde notere müracaat edilerek şirket için gerekli olacak esas imza sirküleri çıkarılır. Bu imza sirkülerinde şirketi temsil ve ilzam edecek imzalar ve yetkilerinin neler olacağı açıkça belirtilmelidir.

1.19. ANONİM ŞİRKETİN TEDRİCİ KURULUŞU SIRASINDA YAPILACAK İŞLEMLER

Anonim şirketin tedrici şirkette kuruluşu T.T.K. 281-302 maddelerinde yer almıştır. Tedrici surette kuruluş için 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri ile Türk Ticaret Kanunundaki ilgili hükümler uygulanır. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından çıkartılan Seri I Tebliğ No: 13'ün IV. Bölümünde tedrici kuruluş işlemlerinde kurul kaydına alınma konusu işlenmiştir.

Anonim şirketlerin TEDRİCİ olarak kuruluşu sırasında şu işlemler yapılır:

1. Ana sözleşme kurucu ortaklar tarafından düzenlenerek noterden tasdik ettirilir.
(Bakanlığa müracaattan önce hazırlanan ana sözleşme SPK onayına sunulmalıdır).
2. Sermaye Piyasası mevzuatına göre Bakanlıktan gerekli onay alındıktan sonra Sermaye Piyasası Kuruluna seri 1 sayı 1 nolu tebliğ gereğince başvurularak izahname düzenlenir ve yayınlanır.
3. Sermaye Piyasası Kurulundan gerekli izin alındıktan sonra taahhüt edilen sermaye tamamlanarak ortaklarca ödenir.
4. Ödemenin tamamlanmasına müteakip kuruluş genel kurulu toplanır.
5. Kuruluş genel kurulunun toplanmasından sonra ani kuruluşta yapılan işlemlerin aynısı sıra ile tatbik edilir.

2. HALKA ARZ

2.1. İhraç Nedir?

SPK Kanununun uygulanmasında ihraç, sermaye piyasası araçlarının ihraççılar tarafından çıkarılıp, halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin satışdır.

2.2. Halka Arz Nedir?

Sermaye piyasası araçlarının satın alınması için her türlü yoldan halka çağrıda bulunulmasını; halkın bir anonim ortaklığa katılmaya veya kurucu olmaya davet edilmesini; hisse senetlerinin borsalar veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda devamlı işlem görmesini; bu Kanuna göre halka açık anonim ortaklıkların sermaye artırımları dolayısıyla paylarının veya hisse senetlerinin satışını ifade eder.

2.3. Kayıtlı Sermaye Nedir ?

Anonim ortaklıkların, esas sözleşmelerinde hüküm bulunmak kaydıyla, yönetim kurulu kararı ile Türk Ticaret Kanununun sermayenin artırılmasına dair hükümlerine tabi olmaksızın hisse senedi çıkarabilecekleri azami miktarı gösteren, Ticaret Sicilinde tescil edilmiş sermayeleridir.

2.4. Başlangıç Sermayesi Nedir?

Kayıtlı sermayeli anonim ortaklıkların sahip olmaları zorunlu olan asgari çıkarılmış sermayeleridir.

2.5. Çıkarılmış Sermaye Nedir?

Kayıtlı sermayeli anonim ortaklıkların satışı yapılmış hisse senetlerini temsil eden sermayeleridir.

2.6. Halka Açık Anonim Ortaklık

Bu Kanunun uygulanmasında halka açık anonim ortaklık, hisse senetleri halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıklardır.

2.7. İhraççı Kimdir?

Anonim ortaklıklar, mevzuata göre özelleştirme kapsamına alınanlar dahil kamu iktisadi teşebbüsleri, mahalli idareler ile bunlarla ilgili özel mevzuatları uyarınca faaliyet gösteren kuruluş, idare ve işletmelerdir.

2.8. Kurul Kaydına Alınma

İhraç veya halka arz olunacak sermaye piyasası araçlarının Kurul'a kaydettirilmesi zorunludur.

Genel ve katma bütçeli idareler ve T.C. Merkez Bankası'nca ihraç olunacak sermaye piyasası araçlarının Kurul'a kaydettirilmesi zorunlu değildir. Ancak bu ihraçlar hakkında Kurul'a bilgi verilir.

Sermayesi paylara bölünmüş komandit ortaklıkların hisse senetleri halka arz yoluyla satılamaz.

2.9. Kurul'a Başvuru ve İnceleme

Kurul'a kayıt başvurusuna Kurulca belirlenecek bilgi ve belgeler eklenir.

Belgeler ve açıklamalardaki eksikliklerin Kurul tarafından belirlenecek bir sürede

tamamlanması zorunludur. Noksanlıkları bu süre içinde tamamlanmayan başvurular düşer.

İncelemeler sonucunda açıklamaların yeterli olmadığı ve gerçeği dürüst bir biçimde yansıtmayarak halkın istismarına yol açacağı sonucuna varılırsa, gerekçe gösterilerek, başvuru konusu, sermaye piyasası aracının Kurul kaydına alınmasından imtina edilebilir.

Başvurular en çok otuz gün içinde sonuçlandırılır. Eksikliklerin tamamlanması için verilen süreler hesaba katılmaz.

2.10. Halka Arzın Şekli

Sermaye piyasası araçlarının halka arzında açıklanacak bilgiler izahnamede yer alır. İzahnamede bulunması gereken bilgiler Kurul tarafından belirlenir. Sermaye piyasası araçlarının Kurul kaydına alınmasından sonra izahname ticaret siciline tescil ve ilan edilir. Halkın sermaye piyasası araçlarını satın almaya daveti sirküler ile yapılır. Yayımlanacak sirküler ve ilanların esasları Kurul tarafından belirlenir.

İlanlar ve açıklamalar gerçeğe uymayan abartılmış veya yanıltıcı bilgileri içermeyeceği gibi Kurul kaydına alınmanın resmi bir teminat olarak yorumlanmasına yol açacak açık veya dolaylı bir ifade taşıyamaz. Kurul, yanıltıcı nitelikte gördüğü reklamları yasaklar.

2.11. Sermaye Piyasası Araçlarının Halka Satışı

Sermaye piyasası araçlarının halka satışı izahnamede gösterilen esaslar ve belirlenen satış süresi dahilinde yapılır. Kurul, pay sahiplerinin ve yatırımcıların haklarını korumak amacıyla, sermaye piyasası araçlarının halka arz veya satışının gerektiğinde satın alma taahhüdü ile birlikte aracı kuruluşlar aracılığıyla yapılmasını; sermaye artırımlarında kullanılmayan rüçhan haklarına tekabül eden payların, piyasa değerinin nominal değerinin üzerinde olması halinde, bunların primli fiyattan satılmasını isteyebilir.

İzahname ve sirküler, aracı kuruluşlar ile ihraççılar tarafından müştereken imzalanır. Bu belgelerde yer alan bilgilerin gerçeği dürüst bir biçimde yansıtmamasından ihraççılar sorumludur. Ancak, kendilerinden beklenen özeni göstermeyen aracı kuruluşlara da zararın ihraççılara tazmin ettirilemeyen kısmı için müracaat edilir.

Halka arz yoluyla satılan hisse senedi bedellerinin tam olarak nakden ödenmesi şarttır. Kurul, satış süresi içinde satılmayan payların kendileri tarafından tamamen satın alınacağı ve bedellerin ödeneceğinin kurucular, pay sahipleri veya aracı kuruluşlar arasında Kurulca belirlenenler tarafından ortaklığa karşı taahhüt edilmesini ister. Bu taahhüt, süre sonunda satılmayan payların kurucular, pay sahipleri veya aracı kuruluşlar tarafından satın alınıp bedellerinin nakden ödenmesini de kapsar.

Sermaye piyasası araçlarının satış esnasında alıcıya teslimi şarttır; ancak esas sermaye sistemini kabul etmiş anonim ortaklıklar, sermaye artırımının tescilini takip eden en geç otuz gün içinde hisse senetlerini alıcılara teslim ederler. Nama yazılı hisse senetleri için bu süre doksan gündür. Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş anonim ortaklıklarda hisse senetlerinin satış esnasında alıcıya tesliminden itibaren pay sahipliği hakkı kazanılır ve bu halde Türk Ticaret Kanunu'nun 395'inci maddesinin 3 üncü cümlesi ile 412 nci maddesi hükümleri uygulanmaz. Satışı yapılan hisse senetleri dışındaki sermaye piyasası araçlarının satış sırasında alıcıya teslimi şarttır.

Kurul sermaye piyasası araçlarının halka satışında, küçük tasarruf sahiplerinin bunları, almalarını kolaylaştırıcı, hak ve yararlarını koruyucu tedbirlerin alınmasını ortaklıktan ve satışı yapanlardan isteyebilir. Kurul, halka arzlarda dağılımı en fazla sağlayacak ve dağıtımda küçük tasarruf sahiplerinin öncelikle satın almasını temin edecek düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

2.12. Kayıtlı Sermaye

Hisse senetlerini halka arz etmek üzere kurulan anonim ortaklıklar ile kurulmuş olup da sermaye artırmak suretiyle hisse senetlerini halka arz edecek olan anonim ortaklıklar, Kurul'dan izin almak şartı ile kayıtlı sermaye sistemini kabul edebilirler.

Bu halde ortaklığın esas sermayesi çıkarılmış sermaye olur ve sözleşmede tespit edilen kayıtlı sermaye miktarına kadar yeni hisse senetleri çıkarmak suretiyle yönetim kurulu tarafından Türk Ticaret Kanununun esas sermayenin artırılmasına ilişkin hükümlerine bağlı kalınmaksızın sermaye artırılabilir. Çıkarılan hisse senetleri tamamen satılarak bedelleri ödenmedikçe yeni hisse senetleri çıkarılamaz.

2.13. Temettü ve Bedelsiz Payların Dağıtım Esasları

Hisse senetleri halka arz yolu ile satılan anonim ortaklıkların esas sözleşmelerinde birinci temettü oranının gösterilmesi zorunludur. Bu oran, Kurul tarafından tespit olunacak miktardan aşağı olamaz.

Yönetim kurulu üyeleri ile memur, müstahdem ve işçilere kardan pay dağıtılabilmesi için esas sözleşmede hüküm bulunması şarttır. Yasa hükmü ile ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede pay sahipleri için belirlenen birinci temettü ayrılmadıkça, başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kar aktarılmasına ve yönetim kurulu üyeleri ile, memur, müstahdem ve işçilere kardan pay dağıtılmasına karar verilemez.

Temettü hesap dönemi sonu itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır.

Halka açık anonim ortaklıkların sermaye artırımlarında, bedelsiz paylar artırım tarihindeki mevcut paylara dağıtılır.

Hisse senetleri halka satılan, bir anonim ortaklık; yönetim, denetim veya sermaye bakımından dolaylı veya dolaysız olarak ilişkili bulunduğu diğer bir teşebbüs veya şahısla emsallerine göre bariz şekilde farklı fiyat ücret ve bedel uygulamak gibi işlemlerde bulunarak yıllık karını azaltamaz.

2.14. Muhasebe, Mali Tablo ve Rapor Standartları, İlan, Bağımsız Denetleme

İhraççılar ve sermaye piyasası kurumları, konsolide olanlar dahil kamuya açıklanacak veya gerektiğinde Kurulca istenecek mal" tablo, rapor ve bilgileri tespit olunacak şekil ve esaslara, genel kabul görmüş muhasebe kavram, ilke ve standartlarına uymak suretiyle düzenlemekle yükümlüdürler.

İhraççılar ve sermaye piyasası kurumları düzenleyecekleri mal" tablolardan Kurulca belirlenenleri daha önce kurulmuş ve bu Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi uyarınca kurulan bağımsız denetleme kuruluşlarına, bilgilerin doğruluk ve gerçeği dürüst bir biçimde yansıtma ilkesine uygunluğu bakımından inceleyerek bir rapor almak zorundadırlar.

Kurul, halka arzda, kayıtlı sermaye sistemine geçişte, bu Kanun kapsamındaki anonim ortaklık ve sermaye piyasası kurumlarının tasfiyesi, devri, birleşmesi ve nevi değiştirmelerinde bağımsız denetim raporu isteyebilir.

Bağımsız denetleme kuruluşları, denetledikleri mali tablo ve raporlara ilişkin olarak hazırladıkları raporlardaki yanlış ve yanıltıcı bilgi ve kanaatler nedeniyle doğabilecek zararlardan hukuken sorumludurlar.

Kurulca düzenlenmesi öngörülen mali tablo ve raporlar ile, bağımsız denetlemeye tabi olunması durumunda bağımsız denetim raporu Kurulca belirlenen usul ve esaslar dahilinde Kurula gönderilir ve kamuya duyurulur.

2.15. Anonim şirketler esas sermayelerini azaltabilirler mi?

Evet; anonim şirketler, TTK 396. Md.'ye dayanarak sermayelerini azaltabilirler. Değişen iktisadi koşullara uyum sağlayamayan, bu nedenle sermayesi faaliyet konusuna oranla fazla gelen, gelir ve diğer dengesi bozulan şirketler sermayelerini "İsteğe Bağlı Olarak" veya "Zorunlu Olarak" azaltabilirler.

2.16. Halka açık olmayan anonim şirket ne demektir?

Ortak sayısı, Sermaye Piyasası ve Borsa düzenlemelerinde belirtilen rakamı geçmeyen, hisse senetleri halka arz edilmemiş olan veya arzedilmiş sayılmayan şirketlere, halka açık olmayan anonim şirket denir.

2.17. Halka açık anonim şirket ne demektir?

Sermaye Piyasası Kanunu'na göre hisse senetleri halka arz edilmiş olan veya ortak sayısının 100'ü aştığı belirlenen hisse senetleri halka arz edilmiş sayılan anonim şirketlere halka açık anonim şirket denir.

2.18. Halka açık anonim şirketler ne şekilde kurulurlar?

Halka açık anonim şirketler tedrici biçimde kurulurlar. Tedrici kuruluş, bir kısım payların kurucular tarafından taahhüt olunması ve geri kalan kısım için de halka başvurulması suretiyle olur.

Halka açık anonim ortaklıklar, ani şekilde yani şirket sermayesinin tamamının kurucu ortaklarca taahhüt edilmesiyle kurulamazlar.

2.19. Esas Sermaye Sistemi ile Kayıtlı Sermaye Sistemi Arasındaki Başlıca Fark Nedir?

Kayıtlı Sermaye Sistemi'nde şirketler SPK'ya başvurarak bir sermaye tavanı tescil ettirirler. Böyleselikle o sermaye tavanına kadar, şirket genel kurul kararı olmaksızın, Anonim şirket yönetim kurulu kararı ile sermayelerini artırabilirler.

Bu sistemde sermaye artırımı prosedürü kısaltılmış olur. Hisse senedinin teslimi, satış anında yapılır. Esas Sermaye Sistemi'nde, şirket genel kurulun akabinde sermaye artırımının tescil edilmesinden sonra hisse senetleri bastırılarak teslim edilir; aradaki sürede, muvakkat (geçici) makbuzlar ortaklık payını temsil eder.

Esas Sermaye Sistemi'nde olan şirketlerde muvakkat (geçici) makbuzların hisse senedine dönüşüm tarihi ne kadar sürmektedir?

2.20. Esas Sermaye Sistemi'nde olan şirketlerde muvakkat (geçici makbuzların hisse senedine dönüşüm tarihi ne kadar sürmektedir?

Esas Sermaye Sistemi'nde, hamiline hisse senetlerinde sermaye artırımının tescilini izleyen 30 gün içinde, nama yazılı hisse senetlerinde ise 90 gün içinde muvakkat makbuzlar hisse senedine dönüşmektedir.

2.21. Başlangıç Sermayesi nedir?

Kayıtlı sermayeli anonim şirketlerin sahip olmaları mecburi, miktarı Sermaye Piyasası Kurulu'nca belirlenen en az çıkarılmış sermaye tutarına "Başlangıç Sermayesi" denilir.

2.22. Çıkarılmış Sermaye ne demektir?

Kayıtlı sermayeli anonim şirketlerin satışı yapılmış hisse senetlerini temsil eden sermayelerine "Çıkarılmış Sermaye" denilir.

2.23. Şirketlerin birleşmesi ne demektir?

Şirketlerin birleşmesi, yasa ile belirlenen kurallara uygun olarak, ayrı türden olan iki veya daha fazla ticari şirketin, birbirleriyle birleşerek yeni bir ticaret şirketi oluşturmasına veya mevcut bir ticaret şirketine katılmasına denir.

2.24. Anonim şirketler hangi şekillerde birleşebilirler?

Anonim şirketler; gelişen ve değişen iktisadi koşullara uygun hale gelmek, güçlenmek amacıyla aşağıdaki şekillerde birleşebilirler:

- Birden çok anonim şirketin mallarının, mevcut şirket tarafından devralınması,
- Birden çok anonim şirketin mallarının, yeni kurulacak şirket tarafından devralınması,
- Bir anonim şirketin aktif ve pasifiyle sermayesi paylara bölünmüş bir komandit şirket tarafından devralınması,
- Bir anonim şirketin mal ve borçlarının, bir kamu tüzel kişi tarafından devralınması.

2.25. Sermaye Piyasası Kanunu'nda "Halka arz" nasıl tanımlanmaktadır. ?

Sermaye Piyasası Kanunu'na göre, halka açık ortaklıkların sermaye artırımları dolayısıyla paylarının veya hisse senetlerinin satışı halka arzı ifade eder.

2.26. Halka arz edilen sermaye piyasası araçlarına ilişkin işlem yaparken nelere dikkat edilmelidir?

Halka arz yoluyla satılan sermaye piyasası araçları ve bunları ihraç eden şirkete ilişkin bilgilerin bulunduğu izahnameleri ve sirküleri mutlaka incelemek gerekmektedir.

2.27. Halka açılmak üzere hisse senedi arz edecek ortaklıklar hangi satış yöntemlerini kullanabilirler?

Halka açılmak üzere hisse senedi satışı yapacak ortaklıklar, "Talep Toplama" veya "Borsa'da Satış" yöntemlerinden birini kullanmak zorundadır.

- Talep Toplama Yöntemi
- Sabit fiyatla talep toplama
- Değişken fiyatla talep toplama olarak ikiye ayrılır.

"Değişken fiyatla talep toplama yöntemi"nde asgari bir satış fiyatı tespit edilip, üzerindeki fiyat teklifleri toplanırken; "sabit fiyatla talep toplama yöntemi"nde, teklifler belirlenmiş tek bir fiyattan alınır.

Sermaye Piyasası Kanunu'na tabi şirketler hisse senetlerini satış anında teslim ettiklerinden, satıştan önce senetlerin bastırılmaları gerekmektedir.

- Borsa'da Satış Yöntemi

Bu yöntemde satış, İMKB Yönetmelikleri çerçevesinde yapılmaktadır. Bunun için, satıştan asgari 20 iş günü önce İMKB tarafından gerekli görülen belgeler ile birlikte İMKB'ye başvurulması; bu başvurunun İMKB Yönetim Kurulu'nca kabul ve ilan edilmesi gerekmektedir.

Hisse senetleri Borsa'da nominal değerinin üzerinde işlem gören ortaklıkların yeni pay alma haklarının kullanılmasından sonra kalan paylarının satışında "Borsa'da Satış" yönteminin kullanılması zorunludur.

2.28. Halka arz edilen bir hisse senedinin satış fiyatı nasıl belirlenmektedir?

Bir hisse senedinin satış fiyatı, Borsa'da hisse senetleri işlem gören aynı sektöre ait şirketlerin fiyat kazanç oranları esas alınarak, ayrıca indirgenmiş nakit akım analizleri gibi yöntemler kullanılarak ve geçmiş yıllara ilişkin finansal göstergeler, karlılık oranları

ve geleceğe yönelik projeksiyonlara da bakılarak, aracı kuruluş ile ortaklık tarafından belirlenmektedir.

2.29. Sermaye Piyasası Kurulu'nca Kayda Alınan Hisse Senetlerinin Hepsini Satılmazsa Ne olur?

Sermaye piyasası mevzuatına göre kayıtlı sermaye sistemindeki ortaklıklar, satış süresinde satılmayan hisse senetlerini, satış süresinin son ermesini takiben, 6 iş günü içinde iptal ettirirler.

Esas sermaye sistemindeki ortaklıklar ise süresi içinde satılmayan hisse senetleri için satış süresinin bitiminden itibaren 5 iş günü içinde halka arz aşamasında satın alma taahhüdünde bulunan kuruluşa müracaat ederler.

2.30. Tahsisli Satış Nedir?

Tahsisli satış, sermaye artırımlarında, artırılan sermayeyi temsil eden hisse senetleri ile mevcut hisse senetlerinin hissedarlarınca, halka arz edilmeyerek doğrudan dışarıda yerleşik kişilere, kayıt öncesi belirlenmiş yurt içinde yerleşik kişilere, tahsisli olarak veya Borsa'nın ilgili pazarlarında toptan eşya satışını ifade etmektedir.

2.31. İhraççı Şirketler Hangileridir?

Anonim ortaklıklar, mevzuata göre özelleştirme kapsamına alınanlar dahil kamu iktisadi teşebbüsleri, mahalli idareler ile bunlarla ilgili özel mevzuatları uyarınca faaliyet gösteren kuruluş, idare ve işletmelere "ihraççı şirketler" denilir.

Genel ve katma bütçeli idareler ile T.C. Merkez Bankası'nda bu kapsama girer ve ihraç olunacak sermaye sermaye piyasası araçlarının ihraçları hakkında Sermaye Piyasası Kurulu'nca bilgi verilir.

2.32. "Kurul Kaydına Alınma" neyi ifade eder?

Kurul olarak ihraç veya halka arz olunacak sermaye piyasası araçlarının Sermaye Piyasası Kurulu'nca kaydedilmesi zorunludur. Söz konusu işlemlerin neticelenmesine, "Kurul Kaydına Alınma" denir.

2.33. Anonim Şirketlerin Zamanaşımına Uğrayan Kar Paylarının Akıbeti Ne Olur?

12.6.1933 tarih ve 2308 sayılı "Şirketlerin Müruru Zamana Uğrayan Kupon Tahvilat ve Hisse Senedi Bedellerinin Hazineye İntikali Hakkında Kanun"un 1. Maddesi uyarınca devlete intikal eder. Kanuna göre şirketler zamanaşımına uğramış kar paylarını zamanaşımına uğradığı tarihten itibaren 3 ay içinde mahalli mal sandığına yatırmak zorundadırlar.

2.34. Bir Hisse Senedinin İşlem Sırası Hangi Durumlarda Geçici Olarak Durdurulur?

Borsa Başkanı, aşağıda yazılı durumlardan birinin varlığı halinde, ilgili menkul kıymetin seansını geçici olarak durdurabilir;

- Bir menkul kıymete ya da menkul kıymeti ihraç eden kuruluşa ilişkin, yatırımcıların kararlarını etkileyecek önemde bilgiler olduğunun ve/veya açıklama yapılacağı öğrenilmesi ve Borsa Yönetiminin bu bilgilerden Borsa üyelerinin ve yatırımcıların seans içinde haberdar edilmesini gerekli görmesi,
- Bir menkul kıymet için sağlıklı bir piyasa teşekkül etmesini önleyecek şekilde anormal fiyat ve/veya miktarda alım-satım emirlerinin Borsaya intikal etmesi veya diğer unsurlarının ortaya çıkması.

3. ANONİM ŞİRKETLERİN TASFİYESİ

Tasfiye, işletmenin hukuki varlığının sona ermesidir. Hukuki varlığı sona eren işletme ve kuruluşların ekonomik faaliyetleri de sona erer. Eko-nomik faaliyetlerin sona ermesi için, işletme ve kuruluşların mevcutlarının satılması, alacaklarının tahsil edilmesi, borçlarının ödenmesi ve geriye bir değer kalırsa bununda ortaklara dağıtılması gerekir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre tasfiye; tüzel kişiliği haiz şirketlerin fesih ve infisahı üzerine, şirket mevcutlarının, alacaklarının ve borçlarının tayin ve tespiti ile alacaklarının tahsil, mevcutlarının nakde tahvil edilerek kanun ve ana sözleşme hükmüne göre dağıtılmasını temin eden muamelelere tasfiye denir. Muhasebe tekniği yönünden tasfiye; işletme öz sermayesinin sıfıra irca edilmesi şeklinde ifade edilebilir.

İşletmenin mevcutlarının, alacaklarının paraya çevrilmesi, borçlarının ödenmesi ve kalanın ortaklara pay-laştırılması işlemlerinin tamamına tasfiye denir.

Şirketler kendi iradeleri ile tasfiye sürecine girebilecekleri gibi Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilen özel nedenlerle de tasfiye süreci başlanabilir. Tasfiye iflas nedeniyle başlamışsa, İcra ve İflas Kanunu diğer hallerde TTK ve Kooperatifler Kanunu hükümleri uyarınca yapılır.

Kurumlar Vergisi mükelleflerinin mükellefiyetlerinin sona erişleri esas itibariyle tasfiye suretiyle olmaktadır. Kurumlar infisah etmekle (tasfiyesiz infisah halleri hariç) tasfiye haline girerler. Tasfiye sonunda kurumun ya-şamı son bulur. Bu nedenle tasfiye olayı, kurumun ortaklararası ilişkileri açısından ve kurumla ilişkide bulunan üçüncü kişiler açısından çıkarlarını etkilediğinden önemlidir. Bunun dışında tasfiye ile mükellefiyet ortadan kalktığından mükellefini kaybeden devlet açısından da çok önemlidir.

Kurum açısından, üçüncü kişiler açısından ve devlet açısından önemli olan bu olay ilişkileri açısından çeşitli kanunlarla düzenlenmiştir. Kurumların tasfiyesi, tasfiyenin yapılış şekli ile ortaklararası ilişki ve kurumla üçüncü kişiler arasındaki ilişkilerde uyulacak hükümler özel hukuk da düzenlenmiştir.

Tasfiyenin vergisel boyutu itibariyle devletle tasfiye edilecek kurum arasındaki ilişkide uygulanacak kurallar ise Kurumlar Vergisi Kanunu'nda düzenlenmiştir.

Yukarıda bahsedilen nedenlerden dolayı kurumun tasfiyesinde hem özel hukuk hem de Kurumlar Vergisi Kanunu'nun hükümleri safha safha ve eş zamanlı uygulanması

gerekmektedir.

Tasfiye olayını açıklarken daha açık ve anlaşılabilir bir çerçevede sunmak için hem özel hukuk hem de kamu hukuku dikkate alınarak izah etmek gerekir. Bu çalışmada buna dikkat edilerek yapılmaya çalışılacaktır. Kurumlar Vergisi mükellefi olan kurumların temel ortak özellikleri hepsinin de ticari işletme hüviyetine sahip olmalarıdır. Bir ticari işletme ise ticari ve sınai faaliyetlerini sahip olduğu aktif varlıklar sayesinde ger-çekleştirebilir. Bu varlıklar kurumun kısmen ortakları tarafından işletmeye konan paralarla (sermaye) kısmen de üçüncü kişilerden çeşitli finans teknikleri kullanılarak sağlanan paralarla (borçlar) tedarik edilir. Dolayısıyla bir kurumun herhangi bir tarih itibarıyla resmini çektiğimizde gör-üntüleyeceğimiz husus aktifinde sahip olduğu nakit varlıklar, emtia ve duran varlıkları ile bunları ne şekilde sağladığını gösteren öz kaynak ile yabancı kaynak rakamlarıdır.

Kurumların normal dönemlerdeki faaliyetleri satın aldıkları ya da imal ettikleri mal ve hizmetlerle ilgili olarak, alışveriş ile mal ve hizmetle il-gilidir. Sabit kıymetler ise bu varlıkların çalışmasını kolaylaştırmak gibi bir fonksiyona sahiptir. Çok kısa ifade etmek gerekirse normal dö-nemlerdeki mal ve hizmet imalatı ile ticaretinden doğar diyebiliriz.

Ancak, kurumların iktisadi anlamda elde ettikleri kârlar veya zararlar sadece mal ve hizmet imalatı ile ticaretinden kaynaklanmaz. Sahip ol-dukları duran varlıkların değerlerinde zamana bağlı olarak meydana gelen artış veya azalışlar da iktisadi anlamda kurum kazançlarını etkiler, fakat bu mahiyetteki artış veya azalışlar realize edilmedikçe bir diğer ifadeyle tahakkuk etmedikçe vergi hukuku açısından dikkate alınmaz. İşletmelerin gizli yedekleri olarak da adlandırılan bu tutarlar duran varlıkların cari de-ğerleri ile kayıtlı değerleri arasındaki farklardan oluşur. İşte tasfiyeye giren kurumların vergiye tabi tutulacak kazançları büyük ölçüde bunlardan kaynaklanır.

Kurumların aktifinde bulunan dönen varlıkları ile duran varlıkları tas-fiye sonunda tamamen nakde dönüşeceğinden bütün gizli yedekler realize edilmiş olacaktır. Yalnız her kurumda gizli yedeklerin bulunduğu bir ge-nelleme ile varsayılmaz. Bazı kurumlarda duran varlıkların cari değerleri kayıtlı değerlerinden düşük olabilir. Bu durumla istisnai olarak karşılaşılır. Özellikle enflasyon muhasebesinin uygulanmadığı enflasyonist ortamlarda böyle bir tablo ile karşılaşılması çok zordur. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda kurumların tasfiyeleri halinde uyulması gereken hükümler yer

almaktadır. Bu hükümlere göre tespit edilen tasfiye kârı Kurumlar Vergisi'ne tabi olacaktır. Katma Değer Vergisi açısından ise olay normal ticari faaliyetlerde geçerli olan hükümlere tabidir.

Tasfiye kavram olarak ortaklığın varlığının paraya çevrilmesi, ortaklık alacaklarının tahsil edilmesi, borçlarının ödenmesi ve geriye bakiye kalıyorsa bunun tasfiye payı hükümlerince pay sahiplerine dağıtılması ve ortaklığın kaydının ticaret sicilinden silinmesi işlemlerinin tümü olarak vasıflandırılabilir.

Tasfiye haline giren şirketin ticari faaliyet unsuru ortadan kalkmakla birlikte, tacir sıfatı saklı kalır. Şirket unvanına tasfiye halinde ibaresini ekleyerek kullanmaya devam eder. İlgili yerlere yapılacak bildirim ve verilecek beyanlar, oluşturularak mali tablolar bu yeni unvana göre düzenlenir.

Şirketin tasfiye haline girmesi ile, sözleşmesinde gösterilen ekonomik amaç, tasfiye amacıyla sınırlı olarak devam eder. Şirket, sadece tasfiye amacıyla hukuki varlığını ve tüzel kişiliğini sürdürmeye devam eder.

Tasfiye halindeki ortaklığın medeni haklardan yararlanma hakkı tasfiye amacı ile sınırlandırılmış olur ve ortaklık unvanına "Tasfiye Halinde" ibaresi zorunlu olarak eklenir (TTK Md.439.2).

Tasfiye memurunun atanması, tasfiyeye giriş ve tasfiyede şirket alacaklarını beyana davet Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde tescil ve ilan ettirilir.

3.1. TÜRK TİCARET KANUNU'NA GÖRE ANONİM ŞİRKETİN TASFİYESİ

3.1.1. Anonim Şirketin Sona Erme Nedenleri

Türk Ticaret Kanunu'nun 434'ncü maddede belirtilen hallerden birinin gerçekleşmesi durumunda anonim şirketin feshi veya infisahı gündeme gelir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 434'ncü maddesinde belirtilen haller şunlardır:

- Esas mukavelede belirtilen sürenin sona ermesi (TTK.Md.434/1).
- Şirketin amacının gerçekleşmiş olması (TTK Md.434/2)
- Şirketin amacının elde edilmesinin imkânsız hale geldiğinin an-laşılması (TTK Md.434/2)
- Şirket sermayesinin karşılıksız kalınması (TTK Md.434/3, 324)
- Pay sahiplerinin beş kişiden aşağı düşmesi (TTK Md.434/4, 435/1, 227)
- Şirket alacaklarından birinin fesih talebinde bulunması (TTK Md.434/5, 436)
- Esas mukavelede bir fesih sebebi tayin edilmiş ise onun tahakkuku (TTK.Md.434/6, 279)
- Şirketin diğer bir şirketle birleşmesi (TTK Md.434/7, 146-151)
- Şirketin iflasına karar verilmiş olması (TTK Md.434/8, 437, T.S.N.49)

- Genel Kurulca feshe karar verilmiş olması (TTK Md.434/9)
- Şirketin amacı ve konusuna aykırı işlemlerin tahakkuk veya kamu kanunları uyarınca şirketin feshini gerektiren hal ve muamelelerin gerçekleşmiş olması hali (TTK Md.274/2, 435/1)
- Şirketin kanunen zorunlu organlarından birinin mevcut olmaması hali (TTK Md.435/1, T.S.N.6S)
- Genel kurulun toplanamaması (TTK Md.435/1)
- Şirketin kurulamamış sayılması yolunda karar alınmış olması (TTK Md.299/5)

Bu açıklamalardan sonra bazı kavramları ve tasfiye ile ilgili kuralları belirtelim.

Fesh (Fesih) kanun veya sözleşmede yer alan sebeplerden birine dayanarak bu yetkiye sahip olanlar tarafından şirketin sona erdirilmesidir. Sona erme, ortağın veya pay sahibi olarak bir kişinin azınlığın bazanda çoğunluğun iradesi ile gerçekleşebilir. Çoğu kez de feshi karara bağlama yetkisi mahkemeye tanınır.

İnfisah, kanunda veya sözleşmede öngörülen sebeplerden birinin gerçekleşmesi ile karar alınmasına ya da işlem yapılmasına gerek olmaksızın şirketin kendiliğinden sona ermesidir. İnfisah gerçekleştiği andan itibaren ileriye doğru hükümler doğurur. Türk Ticaret Kanunu'nda infisah kelimesi feshi de kapsayacak şekilde kullanılmıştır.

Fesh edilme veya infisah hallerinde şirket için tasfiye söz konusu olmaktadır. Tasfiye halinde tasfiye dönemi başlar. Bu dönemde şirket tüzel kişiliğinin ehliyeti organlarının durumu özel hükümler getirilerek düzenlenmiştir.

Şirketlerin kayıtları ticaret sicilinden silinip tasfiye sonuçlandırılıncaya kadar tüzel kişilikleri devam eder.

3.2. TASFİYE DÖNEMİ

Tasfiye döneminde tüzel kişilik devam etmekte fakat bazı değişiklikler hayata geçmektedir.

Bunlar:

- Tasfiye döneminde tasfiye işlemlerini yürütmek için yeni bir organ olan tasfiye memur ya da memurları yaratılmıştır.
- Üçüncü kişilerin yanılmasını önlemek amacıyla ticaret şirket unvanının "tasfiye halinde" ibaresi eklenilerek kullanılması zorunludur.
- Şirketlerdeki amaç yerini tasfiye amacına bırakır.
- Organlar varlıklarını sürdürmekle beraber yetki ve görevlerinde sınırlamalar getirilir.

Tasfiye işleri özel bir organ olan tasfiye memur ya da memurları tarafından yürütülür.

Anonim şirketlerin tasfiye haline girmesi ile, sözleşmesinde gösterilen ekonomik amaç tasfiye amacıyla sınırlı olarak devam eder. Şirket sadece tasfiye gayesi için hukuki varlığını ve tüzel kişiliğini sürdürmektedir. Tasfiye gayesi gereği yapılan işlemler başlanmış işleri tamamlamak, pay bedellerini ve diğer alacakları tahsil etmek, aktifleri paraya çevirmek, şirketin borç ve taahhütlerini yerine getirmek, tasfiye hasılatını bankaya ya-tırmak gibi işlemlerdir. Tasfiye gayesi ile sınırlı olarak kanunda sayılanların haricinde yapılan işlemler tasfiye gayesi ile yapıldığı ispat edilmedikçe anonim şirketi bağlamaz. Bu işlemlerin hukuki sonucu ve işlemlerden doğan sorumluluk işleri yapanlara aittir.

3.3. TÜRK TİCARET KANUNU'NA GÖRE ANONİM ŞİRKETİN TASFİYESİ SİRASINDA YAPILACAK İŞLEMLER

3.3.1. Tasfiyeye Giriş Safhası

Türk Ticaret Kanunu'nun 441. maddesi gereği olarak ana sözleşmeyle veya genel kurul kararı ile tasfiye memuru atanmadıkça tasfiye işleri yönetim kurulu tarafından yapılır. Tasfiye ile ilgili genel kurul tarafından tasfiye memur ya da memurları atanması halinde bu kişilerin Ticaret Sicili'ne tescil ve ilan ettirilmesi zorunludur. Eğer tasfiye işlemleri yönetim kurulu tarafından yapılacaksa bu durumun da Ticaret Sicili'ne tescil ve ilan ettirilmesi gerekmektedir.

Uygulamada daha çok genel kurul kararı ile tasfiyeye giren şirketlerin uzun süre tasfiye işlerinin sonuçlanmadığına veya sonuçlandırılmadığına tanık olunmaktadır. Birçok halde amacına ulaşamayan veya tasfiyesine karar verilen anonim şirketlerin özel nitelikte olan tasfiye dönemi ile ilgili işlemlerin tasfiye memurları aracılığı ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Tasfiye işlemlerinin başladığı dönem ayrı ve özellik arz eden bir dönemdir. Bu dönemde şirket mal varlıkları elden çıkartılır, borçlar ödenir ve sonuçta eğer şirket aktifinden bir artık kalmış ise bu artık ortaklara dağıtılır.

Bu genel açıklamalardan sonra Türk Ticaret Kanunu'na göre anonim şirketin tasfiyesi sırasında yapılacak işlemleri kısaca belirtelim.

3.3.2. Genel Kurul Kararı Alınması

Anonim şirket Genel Kurulu toplantıya çağrılarak oluşan nedenler dolayısıyla şirketin feshi veya infisahı karara bağlanacaktır.

Bu toplantıda toplantı nisabı şirket sermayesinin 3/4'ü, karar nisabı ise mevcut oyların 2/3'üdür.

Bu gündemli olağan genel kurul toplantısında olması gereken zorunlu maddeler;

- a) Divan
- b) Tasfiye giriş kararının genel kurulca kabul edilmesi
- c) Tasfiye memurunun seçimi (Eğer ana sözleşmede hem de genel kurul kararı ile tasfiye me-murları belirtilmemişse yönetim kurulu üyeleri tasfiye memuru kabul edilir (TTK.Md.441/1).)

Bu gündemli genel kurulun yapılabilmesi için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Bölge İl Müdürlüğüne bakanlık temsilcisi talebi için için müracaat edilir.

- 1- Dilekçe
- 2- Ziraat Bankasına yatırılan bakanlık temsilcisi ücreti dekontu
- 3- Olağan genel kurul toplantısına çağırın organ (yönetim kurulu) kararı
- 4- Yönetim kurulunun yetkisini gösteren son sicil gazetesi

3.3.3. Tasfiye Kararının Tescil ve ilanı

Tasfiyenin tescili için gerekli belgeler şunlardır:

- a) Ticaret Siciline yazılmış dilekçe
- b) Genel kurul toplantı zaptı (3 nüsha)
- c) Hazırın cetveli
- d) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın komiser tayinine ait yazısı
- e) "Tasfiye halinde" ibaresi altında düzenlenmiş tasfiye memurlarının imza beyannamesi (3 nüsha).

Tasfiyenin tescilinden sonra tasfiye memurlarının şirket borç ve alacaklarını davet eden ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde 3 kere yayınlanacak olan ilanı yaptırmaları gerekmektedir.

- 1- Koruma tedbirlerinin alınması
- 2- Vergi dairesine bildirim yapılması: Tasfiyeye girildiği vergi dairesine bildirilir (VUK Md.162)

3.4. TASFİYE MEMURUNUN GÖREVİ

- 1- Tasfiyeye giriş bilançosu hazırlanması: Uygulamada tasfiye me-murları şirketi devir alırken tesbit yapmamaktadır. Oysa gerek vergi hu-kuku ve gerekse ticaret hukuku açısından şirketin tasfiye dönemi baş-langıcı envanterinin yapılması gerekmektedir. Bu envanter bir anlamda şirket tasfiye memurlarına tasfiye için teslim edilen şirketin mali durumu gösteren bir fotoğraf bir tesbit tutanağı niteliğindedir.
- 2- Şirket alacaklılarının daveti: Şirket alacaklılarının daveti yapılarak beyana davet edilirler.
- 3- Anonim şirketin her türlü alacağının tahsili yapılır.
- 4- Günlük işlerin devamı ve başlanmış işlerin sona erdirilmesi yapılır.

5- anonim şirketin aktifleri paraya çevrilir.
6- Anonim şirketin borçları ödenir.
7- Ara bilanço ve son bilanço yapılır. Tasfiyenin bir yıldan fazla sürmesi durumunda her yıl sonu genel kurul toplantıya çağrılır ve ara bilanço yapılarak sunulur tasfiye sonunda ise son bilanço yapılır.

3.5. TASFİYE SONU

1- Vergi dairesine bildirim yapılır. Dağıtma işlemi sonuçlandırıldıktan sonra vergil dairesine bildirim yapılır.

2- Tasfiyenin sona erdiği tescil için başvurma: Tasfiyenin sona ermesi üzerine şirketin sicilden terkin için sicil memurluğuna başvurulur (TTK.Md.449).

Bu tescilin yapılabilmesi için gerekli olan belgeler.

- a) Dilekçe
- b) Genel Kurul toplantı zaptı (3 nüsha)
- c) Hazirun cetveli
- d) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Komiser tayinine ait yazısı
- e) Mal beyannamesi (2 nüsha).

3- İlan: Tasfiye memurları tasfiyenin sonlandığını Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilanını sağlar.

4- Tasfiye sonunda bağlı olduğu vergi dairesine verilecek belgeler:

- a) Dilekçe
- b) Genel Kurul Kararı
- c) Pay Sahipleri Cetveli
- d) Tasfiye Sonu Bilançosu
- e) İlan İlişkin Ticaret Sicili Gazetesi

5- Defter ve belgelerin saklanması: Tasfiye işlemleri ile ilgili olarak tasfiye memurları tarafından tutulan defter ve belgelerin on yıl saklanması zorunludur (TTK.Md.448/68).

Bu nedenle defter ve belgeler şirket merkezinin bulunduğu yerdeki mahkeme tarafından saklanmak üzere pay sahiplerinden birine veya notere teslim edilir.

3.6. KURUMLAR VERGİSİ KANUNU'NA GÖRE ANONİM ŞİRKETİN TASFİYESİ

Kurumlarda vergilendirme, hesap dönemi itibariyle yapılır (KUK.Md.28/1). Hesap dönemi normal olarak bir yıllık süreyi kapsar. Bazen bir yıldan daha az süreler de hesap dönemi olarak dikkate alınır (KUK.Md.174). Tasfiye halinde de hesap dönemi başından tasfiyeye giriş tarihine kadar geçen süre ayrı bir hesap dönemi oluşturur.

Tasfiyeye giren kurumlarda ise "hesap dönemi" yerine "tasfiye dönemi" esas alınır.

Tasfiye dönemi kurumun tasfiyeye girdiği tarihten başlar, bu tarihten aynı takvim yılı sonuna kadar olan dönemi ve bu dönemden sonraki her takvim yılı müstakil bir tasfiye dönemi sayılır (KUK.Md.30/2).

Tasfiyenin aynı takvim yılı içinde sona ermesi halinde tasfiye dönemi kurumun tasfiye haline girdiği tarihten başlar ve tasfiyenin bittiği tarihe kadar devam eder (KUK.Md.30/3). Tasfiyenin son bulunduğu dönemin sonunda tasfiye kâr veya zararı kesin olarak tespit ve önceden verilmiş olan tasfiye beyannameleri bu sonuca göre ıslah edilir. Tasfiye zararları kapanırsa, evvelce verilmiş tasfiye beyannamelerine müsteniden tahsil edilmiş vergiler iade olunur (VUK.Md.30/4).

Belirtilen hükümlerden de anlaşılacağı üzere tasfiye halindeki kurumların vergi yükü tasfiyenin nihayet bulunduğu dönemde saptanan kati kurum kazancına ve bu dönemde yürürlükteki kurumlar vergisi oranına göre saptanacaktır. Kurumlar Vergisi Kanunu'ndaki sistemde bu ön-görülmektedir. Ancak bu durumda tasfiyesi çok zaman alan kurumlardan verginin uzun süre tahsil edilmemiş konumda kalması söz konusu olmaktadır. Bu ise vergi güvenliği ve bir an önce verginin tahsil edilme isteğiyle çelişmektedir. Dolayısıyla kanun oyu açısından bunun önlenmesine yönelik düzenleme yapılması kaçınılmaz bir husustur.

İşte K.V.K.'nin 30. maddesinde belirtilen "tasfiye dönemi" itibariyle vergileme bu amaca yöneliktir. Bu düzenleme ile kazanç elde edilen tasfiye dönemlerinde bir ön vergileme yapılmaktadır. Nihai vergileme söz konusu değildir. Tasfiyenin sonucunda nihai vergileme yapılmaktadır ve bu sonuca göre bu verginin kuruma iadesi söz konusu olabilmektedir.

4. ANONİM ŞİRKET ESAS MUKAVELE ÖRNEĞİ

(X) Anonim Şirketi Esas Mukavelesi

Madde 1- KURULUŞ

Aşağıda ad ve adresleri yazılı ortaklar arasında bu esas mukavele ile Türk Ticaret Kanunu'nun ANİ kuruluş hükümleri dairesinde bir ANONİM ŞİRKET teşkil edilmiştir.

a)	TC	Uyruğu
İSTANBUL		
b)	TC	Uyruğu
İSTANBUL		
c)	TC	Uyruğu
İSTANBUL		
d)	TC	Uyruğu
İSTANBUL		
e)	TC	Uyruğu
İSTANBUL		
f)	TC	Uyruğu
İSTANBUL		

Madde 2- ŞİRKETİN ÜNVANI

Şirketin ünvanı "(X) ANONİM ŞİRKETİ"

Madde 3- MAKSAT VE MEVZUU

Şirketin maksat ve mevzuunu aşağıdaki faaliyetler teşkil etmektedir;

1- Mali ve Finans konularında danışmanlık yapmak,

2-

3-

4-

5-

6-

7-

8- Konusu ile ilgili yabancı firmaların mümessilliğini almak, yabancı firmalara mümessillik

ve acentalık vermek,

9- Şirketin maksat ve konusu ile ilgili faaliyetler için faydalı görülen ihtira beratı ve

haklarını lisans imtiyaz, know how ve telif hakların marka, model, resim ve benzeri gayri

maddi hakları iktisap etmek, kiralamak ve kullanmak, aynı şekilde şirketin sahip olduğu

bu nevi hakları satmak kiralamak veya üzerinde rehin ve ipotek ve intifa hakkı tanımak ve

bu hakları geri almak gibi hukuki tasarruflarda bulunmak.

10- Şirket amaç ve konusunu gerçekleştirmek için menkul hak ve kıymetleri iktisap edebilir.

Kısmen veya tamamen satabilir gereğinde rehin edebilir ve gereğince bunu feshedebilir.

11- Kurulmuş ve kurulacak şirketlere iştirak etmek, mevcut işletmeleri devralmak.

12- Yukarıda belirtilen işlemlerden başka ileride şirket için faydalı ve gerek görülerek

başka işleri de Genel Kurul kararı ile ve Ticaret Bakanlığı'nın iznini almak ve esas

mukavelenamede gerekli değişikliklerin yapılması şartı ile yapabilir.

Madde 4- ŞİRKETİN MERKEZ VE ŞUBELERİ

Şirketin merkezi İstanbul ili Beyoğlu ilçesi

Mahallesi Beyoğlu

İstanbul dur. Adres değişikliğinde yeni adres Ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili

Gazetesinde ilan ettirilir ve ayrıca Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na bildirilir. Tescil ve ilan

edilmiş adrese yapılan tebligat şirkete yapılmış sayılır. Tescil ve ilan edilmiş adresinden

ayrılmış olmasına rağmen yeni adresini süresi içinde tescil ettirmemiş şirket için bu durum

fesih sebebi sayılır. Şirket Sanayi ve Ticaret Bakanlığına haber vermek kaydıyla yurt

çinde ve dışında şubeler açabilir.

Madde 5- SÜRE

Şirketin süresi tescil ve ilan edildiği tarihten başlamak üzere 99 yıldır.

Madde 6- SERMAYE

Şirketin sermayesi beheri 25.000.000.-TL itibari değerde 400 paya ayrılmış 10.000.000.-TL

olup;

200 Hisseye isabet eden	TL si
100 Hisseye isabet eden	TL si
97 Hisseye isabet eden	TL si
1 Hisseye isabet eden	25.000.000. TL si
1 Hisseye isabet eden	25.000.000. TL si
1 Hisseye isabet eden	25.000.000. TL si

Esas sermayeye tekabül eden paylar muvazaadan arı olarak ve tamamen taahhüt edilmiştir.

Şirket sermayesinin ¼'ü tescil tarihinden itibaren en geç bir ay içinde kalanı ise 31. Aralık 2000 tarihinde ödenecektir.

Madde 7- ŞİRKETİN İDARESİ

Şirket işlerinin idaresi, umumi heyet tarafından hissedarlar arasında en çok üç yıl için seçilen en az üç, en çok beş kişilik bir idare meclisine aittir. İstifa, ölüm ve ehliyetsizlik gibi sebeplerden biri ile üyeliğin açılması halinde idare meclisi şirket ortaklarından birini umumi heyet toplantısına kadar geçici olarak idare meclisi üyeliğine seçer. Umumi heyet bu seçimi tasvip etmezse ve idare meclisinin müddeti bitmemiş ve yenilenmesine karar verilmemiş ise umumi heyet başka birini seçer, yeni seçilen üye diğer üyelerin seçim müddetine tabi olur. Yönetim kurulu üyeliklerine bir yıl süre ile ve seçilmişlerdir. İlk bir yıl için Yönetim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, üye olarak görev yapacaklardır.

Madde 8- ŞİRKETİ TEMSİL VE İLZAM

İdare meclisi haiz olduğu temsil ve idare yetkilerini kendi içinden açabileceği bir veya birden fazla yönetim kurulu üyelerine verebilir idare meclisi şirket işlerinin tedviri konusunda kendi arasından murahas üye ve üyeler tayin edebilir bunlara vazifeler verebilir. Şirket ilk bir yıl için yönetim kurulu başkanı'in münferit imzası ile temsil ve ilzam olunacaktır.

Madde 9- İDARE MECLİSİ AZALARININ VE MURAKİPLARININ ÜCRETLERİ

İdare meclisi azalarının ve murakıplarının ücretleri umumi heyet tarafından tespit olunur.

Madde 10- MURAKİPLAR

Umumi heyet hissedarlar arasından veya hissedarlar dışından her yıl en az bir en çok üç

kişiyi murakıp seçer. İlk bir yıl için
..... K. Çekmece/ İstanbul
adresinde ikamet eden T.C. tab'alı
şirket murakıbı olarak seçilmiştir.

Madde 11- MURAKIPLARIN VAZİFELERİ

Murakıplar Türk Ticaret Kanunu'nun 353. Maddesinde sayılan ödevlerin ifasıyla mükellef olmaktan başka şirketin idaresinin temini, şirket menfaatlerinin korunması hususunda lüzumlu görecekleri bütün tedbirlerin alınması için idare meclisine teklifte bulunmaya ve icap ettiğinde umumi heyeti toplantıya çağırmaya, toplantı gündemi tanzime kanununun 354. Maddesinde yazılı raporu tanzime yetkili ve yetkilidirler. Mühim ve acele sebepler husule geldiği takdirde murakıplar bu yetkilerini derhal kullanmak zorundadırlar. Murakıplar kanun ve esas mukavele ile kendilerine verilen vazifeleri iyi yapmaktan dolayı müteselsilen sorumludurlar.

Madde 12- UMUMİ HEYET

Umumi heyetler ya adi veya fevkalade olarak toplanır. Adi umumi heyet şirketin hesap devrinin sonundan itibaren üç ay içerisinde ve senede en az bir defa toplanır. Bu toplantılarda Türk Ticaret Kanunu'nun 369. Maddesinde yazılı hususlar incelenerek gerekli kararlar verilir. Fevkalade umumi heyetler şirket işlerinin icap ettirdiği hallerde ve zamanlarda kanun ve bu esas mukavelede yazılı hükümlere göre toplanır ve gereken kararları alır.

Madde 13- TOPLANTI YERİ

Umumi heyetler şirketin idare merkezinde veya idare merkezinin bulunduğu şehrin elverişli bir yerinde toplanır.

Madde 14- TOPLANTIDA KOMİSER BULUNMASI

Gerek adi gerekse fevkalade umumi heyet toplantılarında Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bulunması şarttır. Komiserin gıyabında yapılacak umumi heyet toplantılarında alınacak kararlar muteber değildir.

Madde 15- TOPLANTI VE KARAR NİSABI

Umumi heyet toplantıları ve toplantılardaki karar nisabı Türk Ticaret Kanunu'nun hükümlerine tabidir.

Madde 16- REY HAKKI

Adi ve fevkalade umumi heyet toplantılarında hazır bulunan hissedarların veya vekillerinin her hisse için bir rey hakkı olacaktır.

Madde 17- VEKİL TAYİNİ

Umumi heyet toplantılarında hissedarlar kendilerini diğer hissedarlar veya hariçten tayin edecekleri vekil vasıtası ile temsil ettirebilirler.

Madde 18- REYLERİN KULLANIŞ ŞEKLİ

Umumi heyet toplantılarında reyler el kaldırılmak suretiyle verilir. Ancak hazır bulunan hissedarların temsil ettikleri sermayenin onda birine sahip bulunanların talebi üzerine gizli oya baş vurmak lazımdır.

Madde 19- ESAS MUKAVELE TADİLİ

Esas mukavelede meydana gelecek bilimum değişikliklerin tekemmül ve tatbiki Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın iznine tabidir. Bu husustaki değişiklikler için hissedarların karar nisabı 4/5 nispetinde olacaktır. Usulüne uygun olarak tasdik ve ticaret siciline tescil ettirildikten sonra ilanları tarihinden itibaren muteber olur.

Madde 20- HİSSE DEVRİ

Tamamı nama yazılı olan hisselerin devri yönetim kurulunun kabulüne bağlıdır. Yönetim kurulu herhangi bir sebep göstermeden hisse devirlerini etmeyebileceği gibi kendi uygun göreceği şekil ve şartlarda devri kabul edebilir. Devir işlemi, ciro edilen senetlerin devralma, terkin ve bu devrin pay defterine kaydı ile hüküm ifade eder. Şirket hissedarlarının isim, unvan, adres ve sahip oldukları hisseleri gösteren bir pay defteri tutar. Bu defterlerde yazılı olan kişileri, şirket kanuni hissedarları olarak kabul eder. Kısmen ödenmiş hisseler, karı koca mallarının idareleri müteveffanın sahip olduğu hisseler ve cebri icra hakkında TTK'nun 418 ve 419 uncu maddeleri tatbik eder.

Madde 21- HESAP SENESİ

Şirketin hesap senesi takvim yılıdır. İlk hesap senesi, şirketin kat'ı olarak kuruluşu ile aynı takvim senesi sonuna kadar devredir.

Madde 22- SENELİK RAPORLAR

İdare meclisi ve murakıp raporlarıyla senelik bilançodan, umumi heyet zabıtnamesinden ve umumi heyette hazır bulunan hissedarların isim ve hisselerinin miktarını gösteren cetvelden üçer nüsha umumi heyetin son toplantı gününden itibaren en geç bir ay içinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na gönderilecek veya toplantıda hazır bulunacak komisyere verilecektir.

Madde 23- KAR'IN TEVZİİ

Şirketin kar'ı yıllık kazançtan her türlü masraflar ve amortismanlar çıktıktan sonra kalan kısımın kısımdır. Şirketin kar'ı şu şekilde tevzi edilir;

- Şirketin kar'ından %5 kanuni ihtiyat akçesi ayrılır.
- Ortaklara ödenmiş hisseleri nispetinden %5'e kadar birinci temettü hissesi verilir.
- Bakiyesi umumi heyetin tespit edeceği şekilde dağıtılır. Bu hususta Türk Ticaret

Kanunu'nun 466 ncı maddesinin 2 nci fıkrasının 3 ncü bendi hükümleri mahfuzdur.

Madde 24- KAR'IN TEVZİ TARİHİ

Senelik kar'ın hissedarlara hangi tarihlerde ve ne şekilde verilebileceği idare meclisinin teklifi üzerine umumi heyet tarafından kararlaştırılır. Bu esas mukavele hükümlerine uygun olarak dağıtılan kar'lar geri alınmaz.

Madde 25- İHTİYAT AKÇESİ

Şirket tarafından ayrılan adi ihtiyat akçesi şirket sermayesinin %20'sine varıncaya kadar ayrılır. (467 nci madde hükmü mahfuzdur) Umumi ihtiyat akçesinin sermayenin %20'sine bağlı olan miktarı sebeple azalacak olursa, bu miktara varıncaya kadar yeniden ihtiyat akçesi ayrılmasına devam olunur.

Umumi ihtiyat akçesi esas sermayenin yarısını geçmedikçe münhasıran ziyanların kapatılmasına işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi idameye ve işsizliğin önüne geçmeye veya neticelerini hafifletmeye elverişli tedbirlerin alınması için sarf olunabilir. Kanuni tedbirlerin alınması için sarf olunabilir. Kanuni ve ihtiyari yedek akçelerle kanun ve bu esas mukavele hükümlerine göre ayrılması gereken paralar safi kar'dan ayrılmadıkça hissedarlara kar dağıtılmaz.

Madde 26- TAHVİL VE KAR ORTAKLIĞI BELGESİ

Şirket, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre, genel kurul kararı ile faizli, faizsiz her türlü tahvil çıkarabilir, ancak çıkarılacak tahvillerin tutarı ödenmiş sermayenin miktarını aşamaz. Daha evvel çıkarılan tahvillerin bedelleri tamamen tahsil edilmeden yeniden başka tahvil çıkarılamaz. Tahvil sahiplerinin hakları ve tahvillerin kaybolması halinde Türk Ticaret Kanun'larının hükümleri uygulanır. Şirket Türk Parasının Kıymetini Koruma Mevzuatına dayanarak "Kar Ortaklığı Belgesi" ihraç edebilir. Genel kurul gerekli şekil ve şartlara uyulması şartıyla ihraç edilecek belgelerin tutarı, vadesi, satış şartları, ödenecek kar oranı ve benzeri bütün konularda yönetim kuruluna tam yetki verebilir.

Madde 27- İLAN

Şirkete ait ilanlar Türk Ticaret Kanunu'nun 37 nci maddesi 4 ncü fıkrası hükümleri mahfuz kalmak şartıyla şirket merkezinin bulunduğu yerde çıkan bir gazete ile asgari 15 gün evvel yapılır. Mahallinde gazete intişar etmediği takdirde ilan en yakın yerdeki gazete ile yapılır. Ancak umumi heyetin toplantıya çağrılmasına ait ilanlar Türk Ticaret Kanunu'nun 368 nci maddesi hükümleri dairesinde ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere en az iki hafta evvel yapılması lazımdır. Sermayenin azaltılmasına ve tasfiyeye ait ilanlar için

Kanunun 397 ve 438 nci maddeleri tatbik olunur.

Madde 28- ESAS MUKAVELELERİN BAKANLIĞA GÖNDERİLMESİ

Şirket bu esas mukaveleyi bastırarak hissedarlara verebileceği gibi 10 nüshasında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na gönderecektir.

Madde 29- FESİH VE TASFİYE

Herhangi bir sebepten şirketin fesih ve tasfiyesi icap ettiği takdirde umumi heyet fevkalade toplantıya davet edilerek bu hususta bir karar intihaz edilir. Fesih kararını müteakip tasfiye Türk Ticaret Kanunu'nun hükümleri dahilinde yapılır.

Madde 30- TASFİYENİN NETİCESİ

Metsuh şirketin borçları tasfiye edildikten ve infisahın 3 ncü ilanından itibaren bir sene geçtikten sonra kalan nakit hissedarlara hisseleri nispetinde tevdi olunur.

Madde 31- KANUNİ HÜKÜMLER

Bu esas mukavelede mevcut bulunmayan hususlar hakkında Türk Ticaret Kanunu hükümleri tatbik edilir.

Madde 32- DAMGA VERGİSİ

Bu ana sözleşme ile ilgiliTL damga vergisi üç ay içerisinde vergi dairesine ödenecektir.